

Ned Tijdschr Fysiother 2006;116(4):102

Rubriek 'Feiten en cijfers over fysiotherapie' Cijfers uit de registratie van eerstelijnsfysiotherapeuten: de stand van zaken per 1 januari 2005

Op basis van gegevens uit de NIVEL-beroepen-registratie van eerstelijnsfysiotherapeuten (vergelijking cijfers uit 2003 en 2005) is nagegaan of twee recente beleidsveranderingen mogelijk van invloed zijn geweest op het aanbod. Het gaat daarbij om de verandering van de Ziekenfondswet (2004) waardoor fysiotherapie gedeeltelijk uit het ziekenfondspakket (basispakket) verdwenen is én het 'experiment vrije tarieven' waarover de contract-onderhandelingen al eind 2004 werden gestart.

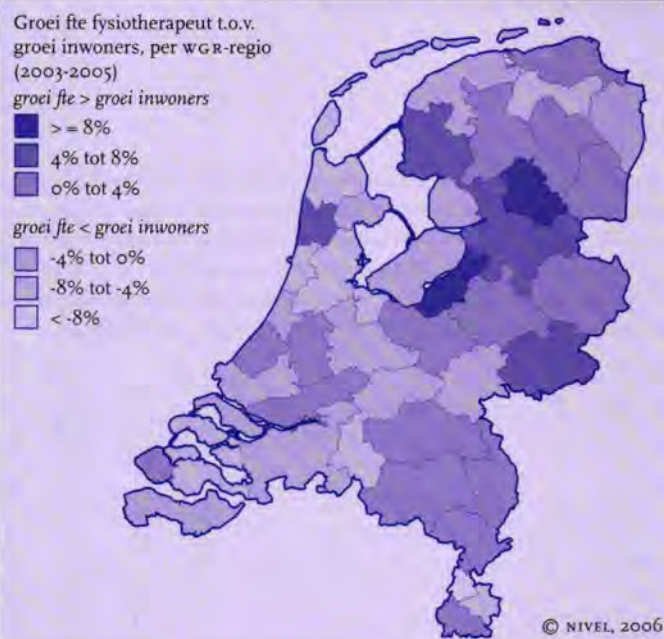
Op 1 januari 2005 telde Nederland naar schatting 13.355 fysiotherapeuten in de eerste lijn, van wie de helft vrouw. Het aantal fysiotherapeuten is in de periode 1995-2003 met zo'n 12% toegenomen. Na 2003 was er sprake van een kleine afname. Dat gold zowel voor het aantal fysiotherapeuten (-0,5%) als voor het aantal fulltime-equivalenten (fte's) (-1,0%).

Van alle fysiotherapeuten is 61% vrijgevestigd en werkt 39% in loondienst. De gemiddelde omvang van de werkweek bedraagt ruim 37 uur. Deze cijfers wijken niet af van die in 2003. Vrouwen hebben gemiddeld een kortere werkweek (29 uur) dan mannen (44 uur). Fysiotherapeuten besteden verreweg de meeste tijd aan direct patiëntgebonden activiteiten: in 2005 gemiddeld 28 uur per week. Dit ligt iets lager dan in 2003 (29 uur). Opvallend is de toename van de gemiddelde tijd voor direct niet-patiëntgebonden activiteiten van 1,9 uur in 2003 naar 2,6 uur in 2005 (tabel 1).

SPREIDING EN DICHTHEID

Op 1 januari 2005 bedroeg het aantal inwoners per fte fysiotherapeut circa 1330 (2003: 1320). De fysiotherapeutendichtheid is het hoogst in de zeer sterk stedelijke gemeenten (1118). Vergeleken met 2003 is de dichtheid in die gemeenten afgenomen en in de drie minst verstedelijkte gebieden juist toegenomen. Regionaal zijn er grote verschillen in de groei van het aantal fte fysiotherapeuten ten opzichte van de groei van het aantal inwoners.

Figuur 1 Verhouding groei fte's eerstelijnsfysiotherapeuten en groei aantal inwoners per WGR-regio*, 2003-2005.

* Samenwerkingsgebieden volgens de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR).

In de westelijke regio's is het aantal inwoners sterker gegroeid (figuur 1). In de noordelijke en oostelijke regio's is daarentegen het omgekeerde het geval. Desondanks moet worden opgemerkt dat de gebieden met de hoogste fysiotherapeutendichtheid nog steeds in het westen worden aangetroffen (niet in de figuur; zie www.nivel.nl/beroepenindezorg).

SLOTOPMERKING

De eerder genoemde beleidsveranderingen lijken van invloed te zijn geweest op het aanbod van eerstelijnsfysiotherapeuten. Zo zien we bijvoorbeeld dat de groei van het aantal fte's aan extramuraal werkzame fysiotherapeuten tot staan is gebracht. Verder blijkt dat de gemiddelde omvang van de werkweek nauwelijks is veranderd. Echter, als een onderscheid wordt gemaakt naar patiënt- en niet-patiëntgebonden activiteiten dan blijkt dat de gemiddelde tijd die fysiotherapeuten besteden aan direct patiëntgebonden activiteiten iets is afgenomen en die voor niet-patiëntgebonden activiteiten is toegenomen. Deze toename blijkt ook uit de Monitor Fysiotherapie 2006 (CTG/ZAIO). Wellicht dat de toename van administratieve lasten als gevolg van het experiment vrije tarieven hiervoor als verklaring kan worden aangedragen (zie ook de Monitor Fysiotherapie 2006 van College tarieven gezondheidszorg/Zorgautoriteit i.o.). Of deze veranderingen zullen doorzetten, zal uit de peiling van 1 januari 2007 moeten blijken.

Raadpleeg www.nivel.nl/beroepenindezorg voor meer gegevens over eerstelijnsfysiotherapeuten.

Tabel 1 Gemiddelde omvang werkweek (in uren) van eerstelijnsfysiotherapeuten naar type activiteiten, functie en geslacht, 1-1-2005.

	Patiëntgebonden		Niet-patiëntgebonden		Totaal
	direct	indirect	direct	indirect	
Functie					
vrijgevestigd	31,0	5,2	3,9	1,8	41,9
in loondienst	22,7	3,0	0,5	1,5	27,6
Geslacht					
man	33,9	5,1	3,4	1,7	44,1
vrouw	22,3	3,7	1,9	1,6	29,4
Totaal	28,0	4,4	2,6	1,7	36,6

Direct-patiëntgebonden activiteiten: behandeling e.d.; indirect-patiëntgebonden activiteiten: patiëntenverslaglegging, declaraties, overleg andere disciplines; direct-niet-patiëntgebonden activiteiten: praktijkbeheer (o.a. management, overleg verzekeraars); indirect-niet-patiëntgebonden activiteiten: kwaliteitszorg (iof, na- en bijscholing).